UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2024/25
Asignatura (*)	Avaliación e diagnóstico de necesidades socioeducativas	Código	652G03039
Titulación	Grao en Educación Social		

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Optativa	6

Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación		
Coordinación	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es
Profesorado	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es
Web			
Descrición xeral	A materia Avaliación e Diagnóstico das Necesidades Socioeducativas aborda os procesos de avaliación e diagnóstico desde a perspectiva da prevención e/ou detección das necesidades socioeducativas, como paso previo a calquera intervención socioeducativa. esta materia pretende ofrecer una base teórico-práctica do diagnóstico en diferentes contextos da actividade do/da profesional da Educación Social: familia, grupo de pares, barrio e comunidade, e empregando una ampla variedade de técnicas e instrumentos de recollida de datos. Trátase de dar relevancia á figura do/da educador/a social como realizador/a e interactuante no diagnóstico das necesidades socioeducativas, comprendendo cáles son as súas competencias para lograr una actuación adecuada neste eido.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A8	Detectar factores de vulnerabilidade, de exclusión e de discriminación social que dificulten a inclusión social, escolar e laboral de persoas e colectivos
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
A21	Deseñar e implementar procesos de avaliación de programas e estratexias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B2	Redactar e presentar informes técnicos, memorias, regulamentos ou calquera outro documento básico que contribúa a regular a acción socioeducativa.
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.
B5	Capacidade de mostrar actitudes coherentes coas concepcións éticas e deontolóxicas propias da profesión.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Recoñecer e analizar os factores relacionados coa inclusión social, educativa, cultural e laboral que afecta a intervención socioeducativa	A5 A8	B2	
Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa, para deseñar, implementar e aplicar procesos, metodoloxías e recursos para a intervención socioeducativa en diversos contextos.	A5 A8 A11	B1 B6	C6

Identificar, analizar e comprender a realidade social, cultural e educativa.	A5 A8 A11	B1 B6	C6
Domina as habilidades comunicativas para analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información a diversas audiencias.		B6	C1
Deseñar, implementar e aplicar procesos, metodoloxías e recursos de detección de necesidades e diagnóstico socioeducativo en diversos contextos.	A13 A21	B6	C1
Exprésase correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		B2 B6	C1
Redactar e presentar a información da avaliación e diagnóstico dun xeito sintético e organizado, e cunha expresion oral e escrita adecuada.	A13 A21	B6	C1
Desenvólvese para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		B1 B3 B5	
Transmitir a información críticamente, adecuando o discurso ás diversas audicencias.	A8 A11	B1 B2 B6	C1
Asume como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Demostrar e promover unha actitude aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común	A13	B2	C1 C6
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		B2 B6	C6

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Tema 1. Conceptualización do diagnóstico en educación e nas necesidades socioeducativas	1.1. Definición de diagnóstico 1.2. Modelos teóricos da avaliación de necesidades 1.3. Elementos humanos no diagnóstico. Competencias da/o profesional da Educación Social
Tema 2. Dimensións do diagnóstico	2.1 Dimensións, ámbitos e áreas de actuación no diagnóstico 2.2 Dimensión socioambiental: familia, grupo de pares, barrio e comunidade
Tema 3. A recollida de datos: técnicas e instrumentos	3.1 Clasificación das técnicas: proxectivas, subxectivas, psicométricas, sociométricas 3.2 Observación: instrumentos para a recollida de datos 3.3 Técnicas participativas de avaliación de necesidades 3.4 O informe diagnóstico: tipos de informe, estrutura e redacción

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Presentación oral	B1 B2 B3 B5 B6 C1 C6 C7	8	20	28
Traballos tutelados	A5 A8 A11 A13 A21 B1 B2 B3 B5 B6 C1 C6 C7	10	25	35
Aprendizaxe servizo	A5 A8 A11 A13 A21 B1 B2 B3 B5 B6 C1 C6 C7	10	25	35
Proba de resposta múltiple	A5 A8 B5	3	25	28
Sesión maxistral	A5 A8 A11	6	13	19

Atención personalizada		5	0	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Presentación oral	Exposición verbal do traballo realizado, na que deberán participar todos os membros do grupo.
Traballos tutelados	Traballos prácticos relacionados con lecturas, casos prácticos e exposicións orais. Estes traballos deberán realizarse en grupo para a súa posterior presentación. Todos os grupos deberán subir os traballos realizados ao campus virtual en formato pdf, antes da exposición. Neste bloque establécese un mínimo ou restrición para poder superar a materia. É dicir, independentemente da cualificación obtida na proba tipo test, se nesta non se obtén unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10, a materia considerarase non superada.
Aprendizaxe servizo	Metodoloxía que combina o servizo comunitario coa aprendizaxe nun único proxecto, no que se forma o alumnado traballando as necesidades reais do seu contorno para melloralo. O alumnado matriculado na materia ofrecerá a posibilidade de participar nunha actividade de aprendizaxe-servizo cunha entidade colaboradora. A actividade de aprendizaxe servizo e a de traballo tutelado SON EXCLUSIVAS, polo que o alumnado elixirá entre a realización dunha ou outra actividade, de xeito que a nota correspondente será a asignada a cada actividade, é dicir, o 60% da nota final.
Proba de resposta múltiple	Proba obxectiva que consiste en formular unha pregunta directa ou de enunciado incompleto, e varias opcións de resposta ou alternativas que aporten posibles solucións, das que só unha delas é válida. A proba establece un mínimo ou restrición para poder superar a materia, é dicir, independentemente da cualificación acadada na parte práctica, se na proba tipo test non se obtén unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10, a materia considerarase non superada.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral Presentación oral Traballos tutelados Aprendizaxe servizo Proba de resposta múltiple	Atención a cada grupo ou persoa, según as necesidades que presenten ou demanden.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Traballos tutelados	A5 A8 A11 A13 A21 B1 B2 B3 B5 B6 C1 C6 C7	Traballos prácticos relacionados con lecturas, casos prácticos e exposicións orais. Estes traballos deberán realizarse en grupo para a súa posterior presentación. Todos os grupos deberán subir os traballos realizados ao campus virtual en formato pdf, antes da exposición. Neste bloque establécese un mínimo ou restrición para poder superar a materia. É dicir, independentemente da cualificación obtida na proba tipo test, se neste bloque non se obtén unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10, a materia considerarase non superada.	30

Aprendizaxe servizo	A5 A8 A11 A13 A21 B1 B2 B3 B5 B6 C1 C6 C7	Metodoloxía que combina o servizo comunitario coa aprendizaxe nun único proxecto, no que se forma o alumnado traballando as necesidades reais do seu contorno para melloralo. Ao alumnado matriculado na materia ofreceráselle a posibilidade de participar nunha actividade de aprendizaxe-servizo cunha entidade colaboradora. A actividade de aprendizaxe servizo e a de traballo tutelado SON EXCLUINTES, polo que o alumnado elixirá entre a realización dunha ou outra actividade, de xeito que a nota correspondente será a asignada a cada actividade, é dicir, o 60% da nota final.	30
Proba de resposta múltiple	A5 A8 B5	Proba obxectiva que consiste en formular unha pregunta en forma de pregunta directa ou de enunciado incompleto, e varias opcións de resposta ou alternativas que aporten posibles solucións, das que só unha delas é válida. A proba de resposta múltiple establece un mínimo ou restrición para poder superar a materia. É dicir, independentemente da cualificación acadada na parte práctica, se na proba tipo test non se obtén unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10, a materia considerarase non superada.	40

Observacións avaliación

Criterios de avaliacion

Primeira oportunidade:

Para aprobar a materia é necesario ter todos os traballos tutelados realizados, entregados e aprobados. A cualificación final será consecuencia dos resultados globais obtidos en todas as actividades de avaliación.

A avaliación do alumnado non asistente estará composta pola entrega dun traballo sobre os contidos da materia e a realización dunha proba de resposta múltiple.

Na presentación dos traballos teranse en conta os erros de: formato, redacción, gramaticais e ortográficos.

Segunda oportunidade para estudantes asistentes, non asistentes e oportunidade adiantada. Para superar a materia é necesario obter 5 puntos sobre os 10 posibles na proba de resposta múltiple (ponderación 100%), sendo a única actividade de avaliación.:

Todos os aspectos relacionados coa dispensa académica, a dedicación ao estudo, a permanencia e a fraude académica rexeranse segundo a normativa académica vixente da UDC.

APRENDIZAXE-SERVIZO/TRABALLO TUTELADO (60% da nota): Como se indica no apartado de planificación, a actividade de ?aprendizaxe-servizo? e a de ?traballo tutelado? son exclusivas, polo que o alumnado elixirá entre realizar unha ou outra actividade, polo que a nota correspondente será o 60% da nota final. A realización do ApS está suxeita á dispoñibilidade dunha entidade ou asociación para levar a cabo o proxecto e non se ofrecerá a todos os estudantes. No caso de non poder cursar a ApS, todo o alumnado realizará as actividades do traballo tutelado.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Losada, L., Muñoz, J.M. y Espiñeira, E.M. (2015). Perfiles, funciones y competencias del educador social a debate: análisis de la trayectoria de la formación de profesionales de la educación social. RES Revista de Educación Social, 60, 59-76 - Diz López, M.J. (2017). Necesidades formativas. Modelos para su análisis y evaluación. Revista de Estudios e Investigación en Psicología y Educación, Extr.(6), 1-5 - Benítez Ramírez, M.C. (2013). El informe socioeducativo: instrumento de la Educación Social. RES Revista de Educación Social, 16, 1-17 - Sánchez Romero, C. (2015). Formación y desarrollo profesional del educador social en contextos de intervención. Madrid: UNED - Puig Rovira, J.M., Martín García, X. y Rubio Serrano, L. (2017). ¿Cómo evaluar proyectos de aprendizaje-servicio?. Voces de la Educación, 2(4), 122-132 - Pérez-Campanero, M.P. (1991). Cómo derectar las necesidades de intervención socioeducativas. Madrid: Narcea - Granados García-Tenorio, P. y Mudarra Sánchez, M.J. (2010). Diagnóstico en educación social. Madrid: Sanz y Torres - Álvarez Rojo, V., García Jiménez, E., Gil Flores, J., Martínez Clares, P., Romero Rodríguez, S. y Ro (2002). Primera fase de la intervención: La determinación de las necesidades de los destinatarios del programa (pp. 51-93). Madrid: EOS - Pérez Serrano, G (2003). Pedagogía social. Educación social: Construcción científica e intervención práctica. Madrid: Narcea - Rodríguez Pérez, A. y Morera Bello, M.D. (2001). El sociograma: Estudio de las relaciones informales en las organizaciones. Madrid: Pirámide. - Bryman, A. (2016). Social research methods. Nueva York: Oxford University Press. - Sánchez Huete, J.C. (2013). Métodos de investigación educativa. Sevilla: Punto Rojo Libros, S.L. - Corbetta, P. (2010). Metodologías y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw Hill - Rubio, M.J. y Varas, J. (2011). El análisis de la realidad en la intervención social: Métodos y técnicas de investigación . Madrid: CCS
Bibliografía complementaria	- Fernández-Ballesteros, R. (2009). Evaluación psicológica: Conceptos, métodos y estudios de caso. Madrid: CCS - Escudero, J. (2010). Análisis de la realidad local: Técnicas y Métodos de intervención desde la animación sociocultural. . Madrid: Narcea - Kothary, C.R. (2006). Research methodology: Methods and techniques. Nueva Delhi: Noew Age International Publisher - Kumar, R. (2014). Research methodology: A step-by-step guide for beginners . Nueva Delhi: APH Publishing Corporation - Muiños, R. (2008). El diagnóstico participativo. Costa Rica: EUNED

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías